

Институт за истраживање српских страдања у XX веку

МАСОВНИ ЗЛОЧИНИ СЕПТЕМБРА 1992.

Приредила: Драгана Гавриловић

1. СЕПТЕМБАР 1992.

Растошница, најбројније српско село у Општини Зворник (Срба 2334, муслимана 6, Хрвата 3, Југословена 1, осталих 3), као и неколико мањих околних српских села и заселака. Муслимани су у раним јутарњим часовима **1. септембра 1992.** после неколико дана жестоких напада освојили Растошницу. У акцији су учествовале веома бројне оружане формације Другог, тј. тузланског, корпуса Армије БиХ регрутоване углавном од муслиманског становништва из најближих села: Годуша, Мимићи, Теочак, Сапна, Витница, Међеђа, Снежница и осталих околних муслиманских насеља. Услед сталних вишемесечних претњи и у страху да се не могу сами са успехом одупрети могућем муслиманском нападу, Растошницу су благовремено напустиле жене са децом и склонили се у суседна српска села и сам град Зворник који је био у поседу српских цивилних и војних власти. Одбрана села трајала је неколико дана, од 27. августа до 1. септембра 1992. и за то време живот је изгубило више бранилаца и цивилног становништва Растошнице. Похватани мештани одведени су у затворе Тузле и Теочака, где су неки и убијени. Интересантан је опис једног догађаја везаног за напад на Растошницу, који је изнео и описао Мирослав Тохол у својој "Црној књизи". Муслимани су се дочепали тела тројице убијених Срба и предали их представницима УНПРОФОРа као "доказ" агресије Србије на БиХ. Радило се, наводно, о погинулим војницима ЈНА из Србије. УНПРОФОР је покојнике предао југословенским властима и они су сахрањени као непознати или НН особе на гробљу Лешће у Београду. Касније је откривено да су они били мештани Растошнице које су убили муслимани у овом нападу. Имена тих покојника су: Боро Ђукановић, 1935; његов син Милан (Боро) Ђукановић, 1962. и Мића (Живан) Мићановић, 1962. Многе српске жртве су масакриране. Већина од око 500 стамбених објеката је опљачкана и спаљена. Оштећена је и демолирана српска православна црква Светог Кнеза Лазара.

Жртве: 1) Звонко (Станимир) Ђокић, 1971; 2) Саво (Стјепан) Миљановић, 1934; 3) Бранислав (Неђо) Миљановић, 1938; 4)

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

Мирослав (Крсто) Ђокић, 1935; 5) Мића (Живан) Мићановић, 1962; 6) Боро (Саво) Ђукановић, 1935; 7) Милан (Боро) Ђукановић, 1962; 8) Радо (Милован) Петровић, 1926; 9) Тришо (Саво) Преловац; 10) Вељко (Јован) Филиповић, 1930; 11) Марко (Радисав) Савић; 12) Владо (Драго) Савић, 1944; 13) Србо (Мико) Сандић, 1913; 14) Петар (Момо) Сандић, 1962; 15) Кајо (Митар) Сандић, 1932; 16) Милан (Милош) Сандић, 1957; 17) Михајло (Митар) Сандић, 1930; 18) Цвијетин Станојевић-Цвико; 19) Драго (Ђуро) Ковачевић, 1935; 20) Ружица (Саво) Јосиповић, 1941; 21) Милош (Раде) Николић, 1962; 22) Недељко (Драго) Марковић, 1934; 23) Здравко (Митар) Манојловић, 1965. Нестали су, највероватније убијени у затворима и логорима: 24) Душанка (Владимир) Јововић, 1928; 25) Сретен (Душан) Миљановић, 1958; 26) Срећко (Миланко) Радовановић, 1949; 27) Брањо (Славко) Ђокић, 1954; 28) Илија (Драго) Лазић, 1962; 29) Јован (Лазар) Сандић-Ђока, 1911; 30) Душанка Сандић; 31) Станко (Митар) Савић, 1951; 32) Митар Савић, 1927; 32) Мићо Гајић, 1922; 33) Нада Мијатовић; 34) Ратко Петровић; 35) Јован (Славко) Савић, 1960; 36) Светозар (Војко) Станојевић, 1952; 37) Душанка (Митар) Ђокић, 1937.

5. СЕПТЕМБАР 1992.

Војиновићи, претежно српско село са малим бројем муслимана (Срба 77, муслимана 15) у Општини Србиње (Фоча) страдало је **5. септембра 1992.** приликом напада једне од више војних формација из састава Армије БиХ, које су се налазиле у овом делу Подриња. Том приликом убијена четири лица српске националности и рањено више од десет мештана Војиновића. Српски део села опљачкан је и у великој мери разорен.

Жртве: 1) Радоје (Стојан) Паприца, 1954; 2) Гавро (Вукадин) Вуколић, 1955; 3) Дубравко (Гојко) Војиновић, 1967; 4) Миодраг (Вељко) Ковач, 1972.

6. СЕПТЕМБАР 1992.

Грдово, етнички чисто српско село у Општини Јајце (Срба 186) налази се на саобраћајници Јајце-Травник. У сталној опасности од муслимана и Хрвата из суседних насеља, већина становника,

Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима, 1992 – 1995.

поготово деца, жене, болесне и старије особе, углавном ноћу и скривено, током лета 1992. иселили су се у сигурнија околна српска места. Село су, и поред свих оптимистичких српских веровања и надања, као и хрватских и муслиманских обећања да их неће дирати, ипак напале **6. септембра 1992.** оружане формације Армије БиХ. Том приликом је претежно на свиреп начин убијено више особа српске националности. Остали похватани мештани, углавном старије особе оба пола, одведени су у логоре. Сва српска имовина је опљачкана, а што се није могло однети уништено је и спаљено.

Жртве: 1) Бојка (Бошко) Гаврић, 1917; 2) Ана Гаврић, 1932; 3) Босилка (Јово) Смољо (или Смољић), 1930; 4) Миљивоје (Миљивој) Ковач, 1952; 5) Стојан (Миљивој) Ковач, 1966; 6) Крстан (Ристо) Ковач, 1962; 7) Недо (Илија) Конлић, 1966; 8) Војин (Трипко) Голић-Пилић, 1971; 9) Мирко (Петар) Новак, 1954; 10) Зоран (Стојан) Пилић, 1964; 11) Миленко (Нико) Ромац, 1957; 12) Илија (Шпиро) Самарцић, 1965; 13) Миодраг (Илија) Танасић, 1964; 14) Тихомир (Илија) Трнинић, 1956; 15) Јово (Митар) Трнинић, 1954; 16) Ђуро (Симо) Трнинић, 1951.

Вражалице, у Општини Рогатица, у Подрињу, по броју становника је релативно мало село, настањено претежно лицима српске националности (Срба 54, муслимана 22). Напад на српски део села извршили су **6. септембра 1992.** униформисани припадници Армије БиХ, регрутовани у безмало свим околним муслиманским насељима Рогатице, Горажда, Вишеграда и осталих суседних општина. И ово српско село је на крају акције, после освајања и извршене пљачке, разорено и спаљено. Том приликом је уништено преко 60 стамбених и помоћних зграда које су биле у српском власништву.

Жртве: 1) Остоја (Манојло) Стојановић, 1930; 2) Мила (Слободан) Миладиновић, 1973; 3) Радојка (Рајко) Переула, 1948; 4) Стана (Грујо) Переула, 1957; 5) Слободан (Данило) Миладиновић, 1944. и 6) Стана (Милорад) Миладиновић, 1946.

7. СЕПТЕМБАР 1992.

Пољице, релативно доста велико, претежно муслиманско, село у приграничном делу према Србији подрињске Општине Србиње, некада Фоча (Срба 50, муслимана 234). Напад на српски део села извршиле су, за мештане неочекивано, **7. септембра 1992.** у поподневним часовима веома бројне и добро наоружане муслиманске јединице, припадника Армије БиХ, прикупљене са

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

ширег подручја овог краја. У време напада су се узнемирени мештани Пољица бавили свакодневним пословима на својим имањима и кућама. По освајању села, муслимани су, подједнако војници, као и цивили који су масовно долазили за њима, опљачкали све што се могло однети, поготово стоку, живину, прикупљену летину и пољопривредну опрему, а непокретности, стамбене и остале објекте, спалили и уништили. Већина мештана Пољица српске националности, који нису успели да се благовремено склоне, свирепо су поубијани.

Жртве: 1) Елез (Петар) Стеван, рођ. 1942; 2) Елез (Тодор) Славко, 1938; 3) Јововић (Митар) Петар, 1925; 4) Јововић (Благоје) Мирко, 1934; 5) Јововић (Трифко) Радивоје, 1942; 6) Јововић (Саво) Милојка, 1944; 7) Дракул (Владо) Драган, 1958; 8) Елез (Симо) Нада, 1971; 9) Мијановић (Неђо) Грујо, 1960; 10) Огњеновић (Спасоје) Спасо, 1943; 11) Милидраг (Добро) Сретен, 1972; 12) Дракул (Перо) Сава, 1923; 13) Мргуд (Гојко) Анђелко, 1957; 14) Владо (Раде) Дракул, 1922.

10. СЕПТЕМБАР 1992.

Црни Врх, близу насеља Планица у Општини Зворник, испод самог превоја, на саобраћајници Зворник-Шековићи нападнута је из заседе **10. септембра 1992.** колона од седам цивилних теретних и једно цивилно путничко моторно возило. Напад на колону извршиле локалне муслиманске оружане формације из регуларног састава Армије БиХ. Колона се кретала из Шековића према Зворнику и граници са Југославијом. Већина теретних возила била је натоварена рудом боксита која је из Милића транспортована на прераду у Каракај. Остали камиони и шлепери превозили разне кућне потрештине: белу технику, посуђе, дрвени намештај и осталу потрошну робу. Два шлепера из колоне била су у власништву ДД "Боксит" из Милића, а за остала возила власништво није утврђено. Сва пресретнута возила спаљена су и угљенисана. Приликом напада убијено је и у возилима спаљено седам лица српске националности. Само четири путника преживела су овај напад.

Жртве: 1) Љубомир Богуновић; 2) Јован (Стеван) Бојовић, 1949. из Рогатице; 3) Мирко (Душан) Ђокић, 1950. из Београда, 1956; 4) Станимир (Сретен) Јовић, 1950. из Зворника; 5) Милан (Станоје) Спајић из Вишеграда, 1935; 6) Душко (Војислав) Новичић, 1969. из Зворника; 7) Момир (Душан) Тробок, 1957. из Пала код Сарајева.

11. СЕПТЕМБАР 1992.

Буковац, претежно српско село (Хрвата 69, муслимана 6, Срба 279) у посавској Општини Брчко. Српска домаћинства и тај део села страдали су **11. септембра 1992.** у поподневним часовима, приликом напада хрватско-муслиманских оружаних формација Армије БиХ. Жртве напада су искључиво цивилна лица српске националности. Том приликом убијено је, углавном у двориштима испред својих кућа, осам лица, велики број мештана Буковца рањен, а многи од преживелих отерани у околне концентracионе логоре за Србе. Ту су, изнова, били изложени новим мукама и страдањима, сталном злостављању и убиствима. Сва српска покретна имовина, прикупљена летина и сточни фонд опљачкани су, а непокретна имовина: куће, обори, штале и остали привредни објекти домаћинства до темеља разорени и спаљени.

Жртве: 1) Живан (Ристо) Бајић, 1963. и његов отац 2) Ристо (Милош) Бајић, 1942; 3) Илија (Цветко) Бајић, 1938; 4) Петар (Богољуб) Милошевић, 1948; 5) Јово (Саво) Пекић, 1954; 6) Никола (Цвијетин) Пишталовић, 1928; 7) Стево (Михајло) Суботић, 1938; 8) Новак (Јово) Танасић, 1957.

13. СЕПТЕМБАР 1992.

Заваит, велико српско село (Срба 346, Југословена 2) у Општини Србиње. Злочин се догодио на месту зв. **Бакић** на локалном путу између Заваита и Србиња **13. септембра 1992.** Припадници Армије БиХ минирали су саобраћајницу и тако око 8,30 часова уништили теретно моторно возило рег. бр. ГЖ-479-37 и убили четири путника, цивила српске националности. Према налазу полицијских вештака мина је врло вешто, професионално, постављена и није се могла приметити услед бројних асфалтних напуклина и оштећења на друму. Пошто је реч о саобраћајници на српској територији, претпоставља се да су мину могли и имали разлога да поставе једино припадници неке муслиманске диверзантско-терористичке групе из састава Армије БиХ. Приликом експлозије возило је уништено, а у камиону, поред власника који је управљао возилом, живот су изгубили његова супруга и два малолетна детета. Експлозију је преживео једино њихов тешко повређени сапутник Момчило (Бранко) Стевановић.

Жртве: 1) Ранко (Томо) Секуловић, 1962; 2) Раденка (Богдан) Секуловић, 1961; 3) Предраг (Ранко) Секуловић, 1985; 4) Данка (Ранко) Секуловић, 1989.

14. СЕПТЕМБАР 1992.

Буквик Горњи и Буквик Доњи, са убедљивом српском већином (Буквик Горњи: Хрвата 6, Срба 335, Југословена 19; Буквик Доњи: Хрвата 3, Срба 193, Југословена 16) и српски делови села **Витановићи** (Витановићи Горњи: Хрвата 158, муслимана 1, Срба 98 и Витановићи Доњи: Хрвата 320, муслимана 5, Срба 86) у Општини Брчко, напале су истовремено јаке хрватско-муслиманске оружане формације, пре свега 108. брчанска бригада, Армије БиХ **14. септембра 1992.** око 14. часова. Све је, већ тада, указивало да се ради о претходно испланираној и припремљеној акцији широког обухвата у којој су ангажовани сви хрватско-муслимански оружани састави са овог подручја. Четрнаести септембар је био погубан за многа српска насеља у Посавини, посебно у Општини Брчко. И овом приликом основни циљ хрватско-муслиманског подухвата био је да се овај део босанске Посавине очисти од српског становништва, испразне српска насеља, и успостави несметана непосредна веза сецеонистичке БиХ са суседном, такође сецеонистичком, Републиком Хрватском из које су и пре почетка оружаног сукоба у БиХ илегално убациване бројне терористичко-диверзантске групе, оружје, пропагандни материјали и остала војна и диверзантска опрема. Буквик је само једно од више српских села Брчког и суседних посавских општина, које је овом приликом коначно савладано. Ексхумација многих жртава извршена је знатно касније, тек јула 1998. На жалост, ни тада нису пронађени посмртни остаци свих страдалника овог српског села. По освајању села нападачи су разорили задружни дом и основну школу. Опљачкали све српске куће и пратеће привредне објекте, затим их попалили. Срушено је или попаљено око 200 само стамбених зграда. Село је до темеља опустошено. Оскрнављена је, опљачкана и срушена православна црква Светог пророка Илије и Парохијски дом у Доњем Буквику.

Жртве: 1) Цвитан (Никола) Башић, 1954, Буквик; 2) Глигор (Гавро) Башић, 1928, Буквик; 3) Млађен (Јован) Божић, 1976, Буквик; 4) Радојка (Коста) Бајић, 1948. Буквик; 5) Радојка (Благоје) Брестовачки, 1933; 6) Милка (Никола) Брестовачки, 1943; 7) Перо (Илија) Веселиновић, 1974; 8) Ђорђе (Милош) Видовић, 1922; 9) Митар (Митар) Вујић-Мића, 1945; 10) Васо (Тодор) Вујић, 1924; 11) Илија (Перо) Куриновић-Куле, 1960; 12) Дамјан (Јован) Керезовић,

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

1936; 13) Ђорђе (Никола) Керезовић, 1932. и његова супруга 14) Цвијета (Симо) Керезовић, 1930; 15) Јанко (Саво) Маричић, 1930; 16) Никола (Рајко) Пиперчевић, 1942; 17) Мирко (Зарија) Ристић, 1957; 18) Цвијетин (Танасије) Ристић, 1954; 19) Спасоје (Богољуб) Секулић-Паја, 1954; 20) Саво (Лазар) Танасковић, 1912; 21) Јован (Тодор) Танасковић, 1912; 22) Мило Ђурић, 1924; 23) Марко (Петар) Пејић, 1931. и његова супруга 24) Цвијета (Никола) Пејић, 1938; 25) Благоје (Коста) Пејић, 1912; 26) Илија (Миљан) Перић, 1974; 27) Илија (Бошко) Кауриновић-Фаркаш, 1928; 28) Триво (Саво) Кауриновић, 1936; 29) Данило (Петар) Јовић, 1966; 30) Гојко (Јанко) Радић, 1957. и његов брат 31) Цвијетин (Јанко) Радић, 1963; 32) Живан (Михајло) Радић, 1966; 33) Саво (Илија) Веселиновић, 1939; 34) Влајко (Аврам) Пурић, 1940; 35) Цвијетин Секулић; 36) Цвијетин (Танасије) Пејић, 1957.

Вујичићи, Гајеви, Лукавац, углавном или претежно српска насеља (Вујичићи: Хрвата 1, Срба 263, Југословена 9; Гајеви: Хрвата 2, Срба 188, Југословена 3; Лукавац: Хрвата 4, Срба 198, Југословена 7) у Општини Брчко, нападнути су **14. септембра 1992.** око 14 часова, истовремено кад и Буквик и остала српска насеља у овој и суседним општинама. Убиства, пљачку и уништавање села извршили су локални припадници оружаних снага Армије БиХ. Наведена села, у страху од покоља и страдања, благовремено су напустили готово сви мештани српске националности, изузев старих, непокретних и болесних. Они су и били жртве масакра муслиманских и хрватских бораца и тзв. цивила који су борце, ради ефикасније пљачке, пратили у акцији. Тела жртава тешко су проналажена и касно сахрањивана. У овим селима и бројним српским засеоцима општине Брчко, изузев већ исказаног разарања Буквика, истог дана уништено је преко 330 српских кућа и знатно више осталих привредних здања. Многи мештани, као и њихови гости, избеглице из српских раније опустошених села, нису успели да се пробију и провуку до српске територије и завршили су у бројим логорима који су се налазили у већим муслиманским и хрватским селима посавине (села Улице, Горњи Рахић, Орађеновац, и др.).

Жртве: 1) Марко (Благоје) Тодоровић, 1934, Вујичићи; 2) Гавро Танић, 1922, Вујичићи; 3) Ана (Јован) Трипић, 1945, Вујичићи; 4) Слађан (Васо) Ђурић, 1975. Вујичићи, и његов отац 5) Васо (Никола) Ђурић, 1940. Вујичићи; 6) Ружа (Јован) Благојевић, 1941. Гајеви; 7) Стеван (Ристо) Благојевић, 1921. Гајеви; 8) Митар (Стево) Благојевић, 1942. Гајеви; 9) Недељко (Недељко) Лукић, 1940, Вујичићи; 10) Јово (Митар) Мијатовић, 1953. Лукавац; 11) Милена (Симо) Цвијановић, 1968. Вујичићи.

16. СЕПТЕМБАР 1992.

Залужје, муслиманско село у Општини Братунац. Наоружани муслимани овог и суседних муслиманских села, припадници Армије БиХ, организовали су у Залужју заседу **16. септембра 1992.** на локалној асфалтираној саобраћајници Братунац-Сасе (село и рудник у општини Сребреница). Том приликом сачекано је мање теретно возило, тзв. Тамић, на чијој се каросерији било накрцало преко двадесет пет цивилних лица српске националности која су се око 18 часова враћала са сахране из Братунца у село Бјеловац и околна српска села и засеоке. У жестокој унакрсној ватри из лаког пешадијског наоружања убијено је девет, а лакше и теже рањено више лица. Захваљујући присебности тешко повређеног возача, камионет са жртвама и преживелим путницима пробио се кроз блокаду и заштиту нашао у Бјеловцу.

Жртве: 1) Милисав (Стојан) Лукић, 1942; 2) Рајко (Недељко) Вујадиновић, 1971; 3) Крсто (Цвијетин) Јовановић, 1955; 4) Драган (Бошко) Ковачевић, 1959; 5) Томислав (Милош) Стојановић, 1966; 6) Даница (Петко) Стојановић, 1931; 7) Радојка (Симо) Вучетић, 1946; 8) Томо (Милан) Лончаревић, 1948;

17. СЕПТЕМБАР 1992.

Сердари, део села Врбањци, највећег у Општини Котор Варош, са веома мешовитим саставом становништва (Врбањци: Хрвата 796, муслимана 1565, Срба 563, Југословена 41 и осталих 8), страдао је **17. септембра 1992.** Напад на овај српски заселак извршили су у раним јутарњим часовима локални наоружани припадници хрватско-муслиманских формација Армије БиХ. У нападу су страдали бројни чланови и деца српских породица Сердар, по којој насеље носи име, као и породице Тепић и Бенцуз. Њихова имовина је опљачкана, спаљена и разорена. Многи од преживелих мештана који су успели да се спасу из пакла, у коме се заселак Серадари нашао, изашли су са бројним и тешким повредама, голоруки, без игде ичега. Њихови најближи рођаци побијени су и спаљени у својим опљачканим и разореним домовима. Напад на ово српско насеље извршен је са више страна, из околних хрватских и муслиманских насеља: Дабовица, Шипура, Билица, Хрвачана и Ханифића. Реч је, свакако, о једном од најтежих злочина у овом крају извршених над неком српском породицом.

Жртве: 1) Љубица (Ђорђе) Тепић, 1952. и њене кћерке малолетне 2) Слободанка (Симо) Тепић, 1982. и 3) Снежана (Симо) Тепић,

1988; 4) Славко (Јефто) Бенцуз, 1937. и његова кћи 5) Славојка (Славко) Бенцуз, 1971; 6) Босилјка (Јефто) Сердар, 1939; 7) Споменка (Стојан) Тепић-Сердар, 1973; 8) Радмила (Бранко) Сердар, 1971; 9) Мирко (Јово) Сердар, 1962; 10) Славиша (Драго) Сердар, 1971; 11) Бранко (Ђорђе) Сердар, 1936; 12) Данка (Цвијо) Сердар, 1938; 13) Јеленко (Бранко) Сердар, 1961; 14) Славко (Ђорђе) Сердар, 1932; 15) Драго (Ђорђе) Сердар, 1945. и 16) Никола (Недељко) Дукић, 1952; 17) Раденко (Јоцо) Сердар, 1972; 18) Боривоје (Бранко) Сердар, 1972. Многа од наведених жртава нађене угљенисане или убијене на крајње свиреп начин.

Кочање, српски заселак (Срба 192), који припада знатно већем, претежно муслиманском, Новом Селу (Срба 192, муслимана 1058, Југословена 7, осталих 2) у подрињској Општини Зворник, нападнут, је **17. септембра 1992.** Напад су извршили припадници муслиманских оружаних формација из састава Армије БиХ од којих је већина била са подручја Новог Села, Каменице, односно Општине Зворник и муслиманских насеља суседних општина. Приликом напада, на веома свиреп начин и највише хладним оружјем, убијено седам мештана српске националности, а знатно већи број њих је повређен. Преостали Срби присиљени су да напусте своја огњишта, а њихова имовина: куће, храна и стока, опљачкани су, спаљени и разорени.

Жртве: 1) Зоран (Лазар) Илић, 1953; 2) Милисав (Милош) Илић, 1955; 3) Спаса (Никола) Илић, 1912; 4) Лазар (Јевто) Илић, 1924; 5) Иконија (Васо) Илић, 1935; 6) Васо (Милан) Марковић, 1933; 7) војник Ђоко, презиме непознато, избеглица из Зенице (можда је реч о Милораду (Богдан) Станковићу, 1959. из Зенице).

18. СЕПТЕМБАР 1992.

Божихи, српско насеље релативно великог села Свињашница са измешаним становништвом, али и знатно већим бројем лица српске националности (Срба 479, муслимана 131, Југословена 8) у Општини Завидовићи напали су **18. септембра 1992.** веома бројни припадници оружаних формација Армије БиХ, добровољци прикупљени из хрватских и муслиманских села са подручја ове и околних општина. Већина мештана је за време напада напустила село и избегла у Бријесницу. Па и поред тога било је доста жртава и повређених због сталне минобацачке и артиљеријске канонаде којом су разарани српски засеоци Божихи, Лазендићи, Цурићи... По упаду у ове српске засеоке муслимани су кренули у безочну пљачку,

поготово цивили, некадашње комшије из суседних села. Пљачкали су све одреда: стоку, намештај, белу технику и остала кућна добра, летину, житарице и храну... Некретнине, куће, стаје и амбаре, које нису били у стању да однесу и одвуку, палили су и разарали. Од тада су српски засеоци знатног дела села Свињашнице разорени до темеља.

Жртве: 1) Стево (Љубомир) Божић, 1961; 2) Данило (Лазар) Божић, 1921. и његов син 3) Мирослав (Данило) Божић, 1948; 4) Миладин (Спасоје) Божић, 1960; 5) Владо (Данило) Божић; 6) Борка Божић.

20. СЕПТЕМБАР 1992.

Вратло или **Папратна њива**, у близини села **Папратно** (Срба 40, муслимана 194) у Општини Србиње, на друмској саобраћајници Калиновик-Миљевина (општина Србиње), **20. септембра 1992.** око 15 часова постављена је заседа. Овај терористички акт извршили су припадници муслиманских оружаних формација, Армије БиХ, у највећој мери регрутовани из села Јелеч, али и осталих муслиманских села Општине Србиње. Напад је извршен из непосредне близине експлозивним направама и оружјем (као што су ручни ракетни бацаћи "зоље", "осе") и пешадијским ватреним наоружањем. Том приликом уништено је теретно моторно возило и убијено тридесет девет путника, цивила српске националности који су се враћали из Калиновика у Миљевину. У пресретнутом и уништеном возилу живот је изгубило дванаест цивила из Калиновика и двадесет седам цивила из Миљевине. Приликом идентификације, коју су извршили истражни органи Србиња, утврђено је да су том приликом убијена следећа лица српске националности.

Жртве: 1) Раде (Гојко) Андрић, 1940; 2) Ранко (Милош) Андрић, 1962; 3) Радомир (Милорад) Бозало, 1957; 4) Мирослав (Неђо) Васовић, 1955; 5) Велибор (Јово) Влашки, 1973; 6) Лексо (Спасоје) Вујадин, 1948; 7) Милорад (Владо) Вуковић, 1963; 8) Миленко (Мирко) Вуковић-Зеко, 1949; 9) Славка (Бранко) Голијанин, 1940; 10) Радомир (Драго) Голијанин, 1941; 11) Јован Голијанин, 1942; 12) Мато (Симо) Елез, 1942; 13) Рајко (Чедомир) Клепић, 1962; 14) Душко (Лазар) Мاستило, 1972; 15) Слободан (Лазар) Мастило, 1976; 16) Петко (Јанко) Мијатовић, 1962; 17) Милан (Марко) Милетић-Мишо, 1927; 18) Гордан (Радован) Милетић, 1962; 19) Милан (Вељко) Ного, 1958; 20) Веселин (Рајко) Ного, 1968; 21) Цвија (Бранко) Обућина, 1930; 22) Славко (Драго) Обућина, 1956; 23) Велимир (Симо) Огњеновић, 1959; 24) Радован (Никола) Поповић, 1967; 25) Младен (Радован) Поповић-Пижон, 1971; 26) Милован (Марко) Сарић, 1941; и његива кћи: 27) Милица (Милован) Сарић;

1967; 28) Милорад (Живко) Станић, 1959; 29) Млађен (Јово) Станковић, 1958; 30) Виде (Никола) Станковић, 1953; 31) Ристо (Милан) Трифковић, 1945; 32) Данило (Бранислав) Цицковић, 1971; 33) Славко (Јово) Шкоро, 1951. 34) Драгана (Милорад) Џилит, 1974; 35) Јованка (Митар) Џилит, 1936; 36) Жељко (Стеван) Елез, 1966; 37) Благоје (Ђорђе) Вуковић, 1923 38) Новак (Реља) Голијанин, 1958; 39) Реља Голијанин.

23. СЕПТЕМБАР 1992.

Тешањ, градско насеље (Срба 295, муслимана 4696, Хрвата 214, југословена 390, осталих 40). Група исламских ратника муџахебина са локалним муслиманским борцима, припадницима Армије БиХ, **23. септембра 1992.** на локалитету Црни Врх заробила је три наоружана припадника српске територијалне одбране из села Јасеново Општина Теслића. После вишедневног мучења извршена је егзекуција заробљеника на суров средњевековни начин из времена Османлија. Жртвама су одсечене главе и набодене на колчеве на старој тешањској Кули. Та слика победничког тијумфа ратника џихада обишла је свет, као и слика како после уобичајеног ритуала убиства газе одсечене главе својих жртава и на тај начин газе и њихову веру и њихово национално порекло. У Тешњу је разорена православна црква Покров Пресвете Богородице и у доброј мери оштећен Парохијски дом.

Жртве: 1) Благоје (Стојан) Благојевић, 1948; 2) Ненад (Томо) Петковић, 1971; 3) Бранислав (Душан) Ђурић, 1952.

Миросавци, претежно српско село (Срба 539, муслимана 31, Хрвата 1, Југословена 6, осталих 1) у Општини Лопаре, нападнуто је **23. септембра 1992.** Напад су извршиле оружане јединице Армије БиХ, углавном састављене од добровољаца са подручја Општине Лопаре и суседних општина. Приликом напада убијено је више лица српске националности, а велики број стамбених и привредних објеката у селу оштећен. Многи мештани, поготово жене са децом, избегли су у села ван ратних дејстава.

Жртве: 1) Ратко (Цвијетин) Лазић, 1941; 2) Неђо (Борко) Марић, 1947; 3) Миленко (Љубо) Перишић, 1958; 4) Тихомир (Томо) Петровић, 1940; 5) Радивоје (Неђо) Радић, 1963; 6) Обрад (Трипун) Спасојевић, 1961; 7) Боривоје (Борислав) Тодоровић, 1966; 8) Душан (Цвијан) Марић, 1940; 9) Цвијетко (Мићо) Спасојевић, 1948.

24. СЕПТЕМБАР 1992.

Подравање у Општини Сребреница, етнички чисто и једно од свакако највећих српских села у овом крају (413 становника српске националности) тешко је страдало у оба претходна светска рата. Од почетка ратних сукоба и муслиманског терора у овом крају, априла месеца, поготово током лета 1992, Подравање су стално угрожавали муслимани Сребренице. Село је више од пет месеци, ослањајући се једино на властите могућности, одолевало тим муслиманским насртајима. Најжешћи напад веома бројних и добро наоружаних јединица Армије БиХ, регрутованих са овог подручја извршен је **24. септембра 1992.** У том бесомучном муслиманском погрому убијени су, безмало, сви затечени становници овог села. Заробљено је свега пет мушкараца, цивила и бранилаца који су одведени у сребреничке затворе, а средином октобра 1992. ослобођени разменом. Остали, међу којима и доста жена и старијих особа, поубијани су, односно званично "нестали". За некима од њих се и данас трага. Сва покретна имовина, прикупљена летина, храна и стока опљачкани, а куће и остали објекти разорени и попаљени. Село је остало пусто, али и даље на сталном удару муслимана, чак и после "демилитаризације" Сребренице и проглашавања за тзв. заштићену зону.

Жртве: 1) Јовановић (Милоје) Војин, 1923; 2) Јовановић (Милоје) Светозар, 1933; 3) Лазаревић (Обрад) Радо, 1920; 4) Петровић (Василије) Милева, 1948; 5) Петровић (Марко) Миломир, 1951; 6) Митровић (Јово) Михајло, 1932; 7) Митровић Ружа, 1927; 8) Митровић (Марко) Драго, 1925; 9) Маринковић (Анђелко) Радован, 1938; 10) Маринковић (Милош) Милован, 1955; 11) Маринковић (Милош) Раде, 1961; 12) Маринковић (Жарко) Дикосава, 1938; 13) Маринковић (Драго) Милош, 1935; 14) Перендић (Милисав) Миладин, 1924; 15) Перендић (Савкан) Томислав, 1930; 16) Перендић (Благоје) Станка, 1935; 17) Перендић (Богдан) Спасенија, 1932; 18) Шарац (Цвијетин) Митар, 1963; 19) Шарац (Веселин) Душан, 1964; 20) Шарац (Обрад) Мирјана, 1943; 21) Шарац (Манојло) Милан, 1929; 22) Томић (Марко) Гојко, 1930; 23) Томић (Марко) Михајло, 1941; 24) Васић (Милош) Милијан, 1951; 25) Весић Милисав, 26) Николић (Радомир) Славиша, 1960; 27) Николић (Чедомир) Драган, 1960; 28) Павловић Небојша, 1971; 29) Мудринић (Милета) Раде, 1961; 30) Митић (Ружа) Бориша, 1946; 31) Богдановић (Милан) Ђурађ, 1960. и 32) Кукић (Митар) Драгутин, 1954. Многе од наведених жртава убијене су на најсвирепији начин: одсецањем глава и појединих делова тела, разбијањем лобање тупим предметом, расецањем стомака, клањем. Запрепашћен овим монструозним злочиним огласио се, посебним саопштењем, Синод Српске православне цркве, а Његова Светост Патријарх Павле одржао је помен невино страдалим мученицима. Слике

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

масакираних Срба овог села пренеле су у својим емисијама многе домаће и стране телевизије станице.

Брачан, привредни објекат, површински коп рудника боксита Милићи у Општини Власеница. Приликом напада који је извршен на чувара рудника **24. септембра 1992.** масакрирано је свих седам чувара рудника, иначе лица српске националности. У акцији су учествовале наоружане војне формације које су организовали муслимани са подручја општина Сребреница, Братунац и Власеница, припадници Армије БиХ. Постројења рудника и сви објекти до темеља су уништени, а опрема, механизација, техничка и саобраћајна средства опљачкани и у највећој мери, поготово оно што се могло користити, пренети на територију муслиманских села Церске и Сребренице које су контролисале муслиманске војне и цивилне власти.

Жртве: 1) Миливоје (Тодор) Сушић, 1958; 2) Славко (Божидар) Шалипуровић, 1971; 3) Славко (Митар) Гордић, 1958; 4) Видоје (Милорад) Шалипуровић, 1961; 5) Зоран (Неђо) Лаловић, 1943; 6) Миодраг (Мијат) Глигоровић, 1956. и 7) Рајко (Радојко) Пантић, 1943.

26. СЕПТЕМБАР 1992.

Рогосија, мало српско село у Општини Власеница (34 становника српске националности) претрпело је жесток напад **26. септембра 1992.** Напад су извршиле околне муслиманске оружане снаге Армије БиХ са подручја Сребренице, Власенице, Коњевић Поља, Братунца, Церске и Касабе. Већина мештана и њихових заштитника поубијана је на најсуровији начин. О муслиманској бруталности уверили се, пре свих, припадници Милићке бригаде ВРС, који су успели да након великих напора, поврате село и покупе посмртне остатке покојника. Да је реч о масакру уверили су се и лекари Ратне болнице "Св. Никола" у Милићима. О томе се говори и у Трећем поднеску Владе САД од 10. 11. 1992, где се наводи да је један амерички писац слободне професије известио да је видео тела унакажених и мучених Срба изложених у српској православној цркви. Део тог извештаја гласи: "Нека тела су била угњенисана, на другима су прсти били одсечени на десној руци коју православци користе када се крсте, нека су била обрезана као тотално понижење, неким су биле извађене очи, по свима су биле ране од ножа, главе су биле изударане толико да се нису могле препознати, руке и ноге поломљене и одсечене." Поводом овог нечувеног злочина, као и у случају два дана раније извршеног покоља у селу

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

Подравање у сребреничкој општини, за време заседања светог Синода, огласили су се из Београда, посебним саопштењем, огорчени, али и немоћни: Синод Српске православне цркве и Његова Светост Патријарх господин Павле. Сва материјална добра која су затекли у Рогосији, муслимани су опљачкали и разорили.

Жртве: 1) Мирко (Милан) Продановић, 1961; 2) Милан (Станко) Станишић, 1960; 3) Неђо (Џвијан) Станишић, 1964; 4) Љубомир (Љубинко) Јурошевић, 1962; 5) Зоран (Милорад) Равњаковић, 1960; 6) Драгољуб (Милка) Деурић, 1964; 7) Миломир (Милисав) Продановић, 1966. и његов брат 8) Жарко (Милисав) Продановић, 1970; 9) Боро (Стјепан) Тешић, 1960; 10) Драгомир (Обро) Јаћимовић, 1949; 11) Чедомир (Миладин) Дошић, 1950; 12) Милован (Петар) Ковачевић, 1952; 13) Лука (Џвијетин) Мајсторовић, 1950; 14) Бошко (Миладин) Драгић, 1947; 15) Душан (Зарија) Ђурић, 1943; 16) Димитрије (Радисав) Алемпић, 1959; 17) Велимир (Митар) Мајсторовић, 1967; 18) Мићо (Љубомир) Митровић, 1947; 19) Рајко (Неђо) Ребић, 1958; 20) Милан (Радован) Мијић, 1952; 21) Раденко (Миладин) Секулић, 1962; 22) Горан (Гојко) Пејиновић, 1958; 23) Јадранко (Неђо) Шевкушић, 1961; 24) Алексанадар (Бранислав) Дракулић, 1969; 25) Милан (Бранко) Вујичић, 1954; 26) Томислав (Рајко) Тешић, 1971; 27) Милан (Митар) Секулић, 1947. и 28) Ненад (Џвијан) Станишић, 1972.

27. СЕПТЕМБАР 1992.

Желеће, претежно српско село у Општини Жепче (Срба 388, Хрвата 15, муслимана 4, Југословена 4) на путу и железничкој прузи између Жепча и Зенице напале су оружане снаге антисрпске муслиманско-хрватске политичке и војне коалиције, односно Армије БиХ **27. септембра 1992.** Напад није био очекиван пошто су мештани српске националности овог села од почетка ратних сукоба били лојални сарајевским властима. За то време није регистрован ни један српски акт оружане побуне, наоружавања или непријатељства према муслиманским властима. Истина је једино да су се Срби месецима илегално исељавали и заштиту тражили у крајевима под контролом цивилних и војних власти РС. Желеће, само зато што је српско село, није одговарало ни муслиманима ни Хрватима. У току напада страдао је знатан број цивила српске националности, а њихова имовина опљачкана, спаљена и разорена. Наредних месеци трајали су стални сукоби муслимана и Хрвата, поред осталог и око власништва над селом и српском непокретном имовином у Желећој.

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

Жртве: 1) Данко (Љубан) Благојевић, 1957; 2) Новица (Милан) Благојевић, 1963; 3) Вељко (Ђорђе) Благојевић, 1912; 4) Анђа (Лазо) Благојевић, 1915; 5) Зорка (Цвијетин) Челебић, 1925. и њен син 6) Миленко (Маринко) Челебић, 1947; 7) Момчило (Нико) Челебић, 1936; 8) Илија (Саво) Ђокић, 1960; 9) Сретен (Лука) Ђуричић, 1931; 10) Здравко (Душан) Ђуричић, 1957; 11) Богосав (Бранко) Ковачевић, 1956; 12) Милован (Душан) Лукић, 1958; 13) Милан (Душан) Мишић, 1956; 14) Жељко (Чедо) Пејић; 15) Боро (Бошко) Станковић, 1970. и његова мајка 16) Милица Станковић, 1948; 17) Остоја (Цвијетин) Удовчић, 1920; 18) Стојанка Удовчић, 1915; 19) Милутин Ристић, 1949.

МАСОВНИ ЗЛОЧИНИ СЕПТЕМБРА 1993.

Приредила: Драгана Гавриловић

19. СЕПТЕМБАР 1993.

Гламочевевићи, релативно мало село (Срба 70, муслимана 20) у Општини Чајниче. Дана **19. септембра 1993.** око 14 часова муслиманска оружана формација јачине једне чете, из састава оружаних снага Армије БиХ, из заседе на друму је убила и ранила више цивила и уништила теретно возило којим су та лица путовала. Том приликом су у пресретнутом камиону налазило 16 мештана, цивила, српског села Гламочевевићи који су носили своје пољопривредне производе у Чајниче на пијацу. Од шеснаест путника, четири су убијена, њих шест је теже, а шест лица лакше рањено. Све жртве су цивили српске националности. Напад на возило извршила је јединица из састава Горажданске бригаде 12 километара у дубини српске територије и иза линија разграничења. Приликом напада испалена су два пројектила из ручног бацача ракета "зоље" и употребљено је пешадијско ручно аутоматско наоружање.

Жртве: 1) Александар Влашкић; 2) Војислав (Маријан) Живковић, 1947; 3) Миодраг Лаковић; 4) Мила Обрадовић.

МАСОВНИ ЗЛОЧИНИ СЕПТЕМБРА 1994.

Приредила: Драгана Гавриловић

13. СЕПТЕМБАР 1994.

Мезграја, једно од највећих српских села у Општини Угљевик (Срба 721, Хрвата 4) имало је највише страдалих, погинулих и рањених приликом изненадног упада неколико јачих муслиманских јединица у периферне делове села, **13. септембра 1994.** Село је од почетка оружаних сукоба, већ више од две године, иако се скоро стално налазило изван зоне ратних дејстава, ипак представљало готово незаобилазну мету честих напада, поготово артиљеријским и минобацачким пројектилима припадника Армије БиХ из суседних муслиманских и хрватских села. Последице гранатирања биле су видљиве на сваком кораку: оштећене су многе куће и објекти друштвеног стандарда, поготово у средишњем делу села.

Жртве: 1) Неђо (Јован) Гајић, 1926; 2) Десанка (Цвијетин) Гајић, 1931; 3) Цвијетин (Јован) Алексић, 1934; 4) Томислав (Милош) Гајић, 1967; 5) Сретен (Данило) Нешковић, 1966.

МАСОВНИ ЗЛОЧИНИ СЕПТЕМБРА 1995.

Приредила: Драгана Гавриловић

10. и 11. СЕПТЕМБАР 1995.

Лозна, село са убедљиво највећим бројем српског становништва у Општини Бановићи (Срба 951, муслимана 198, Југословена 6, Хрвата 1, осталих 15). Ово село је посебно тешко страдало у јесен **10. и 11. септембра 1995.** приликом напада муслиманских оружаних формација из неколико околних корпуса Армије БиХ. Муслиманским војницима свесрдну и снажну помоћ пружали су њихови верски савезници и истомишљеници, добровољци, у свету познати свети ратници ислама-муџахедини, придошли у организацији познате Ал Каиде и других фундаменталистичких исламских организација из више исламских држава. Муслиманима су свесрдно помагале и НАТО јединице: далекометна артиљерија, ракетни бацачи и авијација. У завршним операцијама против Републике Српске и ВРС, здружене јединице нападача су село Лозна готово уништиле и сравниле са земљом. Погром лица српске националности и њихових бранилаца, такође мештана Лозне, био је више него стравичан. Муџахедини, НАТО пакт и Армија БиХ су овом офанзивом коначно, након неколико година и готово брзброј неуспелих покушаја, напада и офанзива, савладали одбрану Озрена, српског Гостовића и Возуће. Преко више десетина Срба који су убијени и још више оних који су заробљени или оних којима се изгубио сваки траг, цена су српске одбране властитог села и својих живота. Имовина страдалих, похватаних и избеглих Срба добрим делом је нестала под бомбама и у разарању, а оно што је преостало опљачкали су и уништили муслимански пљачкаши и паликуће. Они су, као и увек, тај свој посао веома темељно обавили. У селу Лозна нема више Срба, село је етнички очишћено, српске куће разорене и попаљене.

Жртве: 1) Војо (Љубо) Благојевић, 1954; 2) Милован (Милан) Божић, 1947; 3) Ранко (Перо) Бундало, 1971; 4) Ђорђије (Стојко) Блашковић, 1953; 5) Славко Богуновић; 6) Видосав (Данило) Божић, 1957; 7) Чедо (Миливоје) Дабић, 1952; 8) Јово (Благоје) Видовић, 1942; 9) Душан (Јован) Вукојевић, 1968; 10) Ненад (Божо) Глигорић, 1941; 11) Милутин (Сретко) Ђокић, 1956; 12) Јово (Саило) Ђорђић, 1940; 13) Ранко (Јово) Ђурић, 1941; 14) Чедо (Ранко) Достанић, 1965; 15) Љубо (Владо) Достанић, 1965; 16) Бранко (Слободан) Демоњић, 1971; 17) Зоран (Стојан) Демоњић, 1973; 18) Миливоје (Душан)

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

Илић, 1944. и његов син: 19) Новак (Миливоје) Илић, 1974; 20) Слободан (Милан) Јелисић, 1960; 21) Милош (Срето) Јовић, 1935. и његов брат: 22) Митар (Срето) Јовић, 1940; 23) Богдан (Недо) Јовић, 1974; и његов отац 24) Недо (Милан) Јовић, 1950; 25) Радојица (Милан) Јотић, 1971; 26) Светко (Раде) Каурин, 1941; 27) Мирослав (Вељко) Кнежевић, 1970; 28) Миленко (Душан) Лазаревић, 1966; 29) Ненад (Премил) Лазендић, 1972; 30) Јанко (Митар) Лазић, 1937; 31) Драгутин (Ранко) Лукић, 1964; 32) Зорко (Томислав) Лукић, 1961; 33) Ранко (Дујко) Лазић, 1932; 34) Живко (Владо) Мајсторовић, 1966; 35) Миливоје (Бранко) Мркаљевић, 1961; 36) Марко (Марко) Марић, 1946; 37) Боро (Момир) Марковић, 1957; 38) Драго (Бранко) Марковић, 1956; 39) Миодраг (Марко) Матичић, 1975. и његов отац 40) Марко (Мирослав) Матичић, 1952; 41) Лука (Петар) Мијанић, 1947; 42) Стево (Рајко) Момчићевић, 1970; 43) Урош (Ратко) Милошевић, 1969; 44) Слободан (Васкрсије) Марковић, 1937; 45) Боро (Ратко) Његомировић, 1951; 46) Слободан (Драго) Његомировић, 1930; 47) Жарко (Стево) Његомировић, 1962; 48) Новак (Ратко) Његомировић, 1970; 49) Здравко (Богдан) Нарић, 1968; 50) Здравко (Јово) Панић, 1939; 51) Слађан (Милан) Павловић, 1974; 52) Дејан (Милош) Пејић, 1939; 53) Душан (Лазар) Пејић, 1948; 54) Јеленко (Јанко) Пејић, 1941; 55) Миленко (Илија) Пејић, 1949; 56) Милош (Миливоје) Пејић, 1945; 57) Брано (Милан) Петровић, 1967; 58) Чедо (Милош) Петровић, 1946; 59) Митар Драго) Петровић, 1958; 60) Слободан (Недељко) Петровић, 1974; 61) Предраг (Јово) Поповић, 1964; 62) Славиша (Ђорђе) Павловић, 1973; 63) Обрад (Ђорђе) Петрушић, 1954; 64) Миленко (Милован) Павловић, 1964; 65) Радован (Бранко) Пантелић, 1957; 66) Душко (Срето) Пашалић, 1969; 67) Миливоје (Ђорђе) Пашалић, 1944; 68) Драган (Трипун) Пејић, 1973; 69) Илија (Слободан) Пејић, 1937; 70) Лука (Џвијетин) Пејић, 1939; 71) Миладин (Јанко) Пејић, 1956; 72) Вељко (Борко) Петровић, 1960; 73) Миленко (Љубо) Петровић, 1950; 74) Симеун (Милан) Пирц, 1949; 75) Радован (Благоје) Радојичић, 1942; 76) Жељко (Давид) Радоњић, 1972; 77) Недељко (Стево) Рауковић, 1959; 78) Младен (Борисав) Савић, 1956; 79) Мирко (Ранко) Савић, 1960; 80) Младен (Љубо) Савић, 1945; 81) Никола (Божо) Савић, 1942; 82) Јанко (Урош) Симић, 1936; 83) Симо (Бошко) Симић, 1959; 84) Слободан (Борко) Смиљић, 1953. и његов брат: 85) Миладин (Борко) Смиљић, 1956; 86) Пантелија (Раде) Спасојевић, 1956; 87) Бранислав (Драго) Стакић, 1962; 88) Драшко (Чедо) Стакић, 1957; 89) Иван (Драго) Стакић, 1967; 90) Витомир (Душан) Станић, 1958; 91) Драго (Петар) Стјепановић, 1940; 92) Стојадин (Станоје) Стојановић, 1960; 93) Раденко (Недо) Савић, 1971; 94) Боривоје (Јово) Савић, 1956; 95) Драгутин (Слободан) Симић, 1959; 96) Марко (Милош) Симић, 1940; 97) Миленко (Славко) Станић, 1958; 98) Предраг (Војин) Стевановић, 1968; 99) Станоје (Божо) Тодић, 1928; 100) Раденко (Благоје) Тодић, 1952; 101) Божидар (Милован) Тодоровић, 1973; 102) Бранко (Благоје) Тодоровић, 1947; 103) Станко (Душан) Тодоровић, 1950; 104) Мирко (Милан) Тодоровић, 1938; 105) Саво (Ђорђе) Тодоровић, 1940; 106) Стојан (Урош)

Тодоровић, 1943; 107) Паво (Рајко) Трифковић, 1958; 108) Мирко (Милан) Чупељић, 1954; 109) Зоран (Илија) Шалић, 1970; 110) Жарко (Раде) Шљука, 1941; 111) Драгомир (Чедомир) Ђекић, 1955.

12. СЕПТЕМБАР 1995.

ШИПОВО, српска или претежно српска села **Бабин До** (Срба 337), **Прибељци** (Срба 616), **Драгнић Подови** (Срба 196), **Брђани** (Срба 220, муслимана 133, Хрвата 1), **Липовача** (Срба 319), нападнута и освојена **12. септембра 1995.** Истовремен, претходно планиран и организован напад на знатно шире подручје Босанске крајине и Републике Српске, а тиме и на безмало сва насеља општине Шипово, извршиле здружене јединице авијације, логистике и артиљерије НАТО-пакта, у садејству са Армијом БиХ и оружаним формацијама Републике Хрватске. Авијација и артиљерија НАТО савеза у више наврата, поготово 5, 8. и 9. септембра 1995, жестоко бомбардовала и са крстарице "Нормандија" ракетирала безмало сва српска насеља и тиме омогућила продор муслиманских и хрватских јединица и окупацију наведених највећим делом српских села. После освајања хрватско-муслиманске јединице извршиле масакр над затеченим српским становништвом, а њихову имовину опљачкале, спалиле и уништиле. Проваљена, демолирана и опљачкана српска православна црква Рођење Светог Јована Крститеља и парохијски дом.

Жртве: 1) Владо (Гојко) Граховац, 1957; 2) Проле Иле , 1893; 3) Јованка (Ђуро) Радоја, 1926; 4) Ђуро (Петар) Савковић, 1903; 5) Перо (Ристо) Ћато, 1912; 6) Осто (Јово) Вранић, 1912; 7) Грозда (Стеван) Малиновић, 1912; 8) Томо (Јово) Нерац, 1902; 9) Ђуро (Станко) Каурин, 1957; 10) Славко (Тодор) Муждека, 1949; 11) Дане (Дамјан) Блебић, 1974; 12) Стево (Влајко) Бубњевић, 1957; 13) Гавро (Милојко) Бубњевић, 1957; 14) Петар (Стојан) Гаџић, 1952; 15) Неђо (Миле) Граховац, 1957; 16) Стеван (Урош) Дакић, 1951; 17) Жељко (Недељко) Јандрић, 1970; 18) Љубо (Стево) Јеринић, 1961; 19) Драго (Симо) Јеркић, 1961; 20) Стево (Милорад) Јокић, 1975; 21) Коста (Јово) Нишић, 1957; 22) Милорад (Петар) Нишић, 1954; 23) Славко (Душан) Новаковић, 1952; 24) Драган (Ђуро) Панђић, 1956; 25) Стево (Веља) Плавшић, 1956; 26) Владо (Мило) Ступар, 1952; 27) Драган (Васкрсије) Ђурко, 1963; 28) Јованка (Ђуро) Панџић, 1909.

13. СЕПТЕМБАР 1995.

Бравнице, претежно српско и доста велико село у Општини Јајце, које су регуларне оружане снаге Републике Хрватске и Армије БиХ од почетка ратних сукоба, по други пут нападе **13. септембра 1995.** Приликом освајања села хрватске и муслиманске јединице су, поред великог броја мештана, заробиле већу колону цивила, претежно деце, жена и старијих особа, српских избеглица, које су из окупираног Србобрана и осталих околних крајишких општина бежали према слободној српској територији. Том приликом, без видљивог непосредног повода, жестоком ватром из пешадијског наоружања и ручним бацачима "зоља" засули су и уништили аутобус у коме се налазио велики број деце са својим родитељима. Злочин се догодио за време хрватске офанзиве "Олуја" када су регуларне јединице Републике Хрватске уз помоћ авијације и артиљерије НАТО пакта продрле на територију Републике Српске и БиХ. У овом погрому над српским цивилима, мештанима и затеченим избеглицама, на свиреп начин је убијено више десетина лица. Тела знатног дела покојника откопана су и пронађена у масовној гробници "Царево Поље" код Јајца у марту 1998. Притом су опљачкане и спаљене многе српске куће.

Жртве: 1) Смиља (Стојко) Аћимовић, 1924; 2) Здравко (Нико) Бандулај, 1947; 3) Јованка (Михајло) Зељко, 1955. и њен супруг 4) Михајло (Светозар) Зељко, 1945; 5) Маријана Зељко; 6) Маринко Зељко; 7) Борисав (Ново) Јанковић, 1989; 8) Велибор (Ранко) Јанковић - Вељко, 1982; 9) Далиборка (Ранко) Јанковић, 1970; 10) Данијела (Ново) Јанковић, 1978; 11) Драган (Мићо) Јанковић, 1990; 12) Мира (Илија) Јанковић, 1951; 13) Стојан Каурин, 1925; 14) Стака (Драго) Нежић, 1952. и 15) Стево (Влајко) Бубњевић, 1957; 16) Ђорђо Зељко, 1920; 17) Љубица Јовић; 18) Борка Јанковић, 1989; 19) Александар (Ранко) Петрић, 1991; 20) Весна (Ранко) Петрић, 1989; 21) Драган (Анђелко) Наерац, 1974; 22) Анђелко (Свето) Наерац, 1942; 23) Ново Пурњега 1937; 24) Жељко (Остоја) Грабеж, 1973; 25) Ана (Исак) Милосавац, 1922; 26) Мира Васић; 27) Гојко Гудало, 1920; 28) Митра (Саво) Ђурић, 1948; 29) Дивна (Анђелко) Каурин, 1948; 30) Бранка (Павле) Кезија, 1965; 31) Мирољуб (Саво) Кисин, 1971; 32) Недо (Станко) Топић, 1932; 33) Ново (Бранко) Човић, 1934; 34) Љубо (Милан) Крстановић, 1966; 35) Милош (Драго) Црњадак, 1970; 36) Сретко (Ђуро) Бундало, 1959; 37) Зоран (Маринко) Ћутковић, 1972; 38) Чедо (Константин) Вучановић, 1959; 39) Ненад (Боро) Лукић, 1968; 40) Ранко (Раде) Мајсторовић, 1975; 41) Дарко (Пајо) Манојловић, 1973; 42) Мирко (Нико) Јоветић, 1961; 43) Рајко (Ратко) Бабић, 1966; 44) Миленко (Љубиша) Јуран, 1968; 45) Обренко (Љубо) Нишић, 1971; 46) Максо (Остоја) Павловић, 1967; 47) Милан (Перо) Симић, 1949; 48) Недељко (Павле) Чигоја, 1966; 49) Споменко (Мирко) Пурњега, 1973; 50) непозната женска особа, по многим изјавама мајка Светлане Гудало.

14. СЕПТЕМБАР 1995.

Кључ, велики број српских или претежно српских села ове општине: **Горњи Рибник** (Срба 664, муслимана 5, Југословена 8), **Горња Слатина** (Срба 246, Југословена 3), **Доња Слатина** (Срба 228), **Руденице** (Срба 758, муслимана 9, Хрвата 1), **Доњи Врбљани** (Срба 875) **Горњи Врбљани** (Срба 743), **Ситница** (Срба 240, Југословена 7), **Средице** (Срба 304), **Растока** (Срба 146) и **Велијашница** (286), нашли се на удару хрватско-муслиманских освајачких похода против војске и народа Републике Српске. Хрватске оружане формације напале су и окупирале наведена села **14. септембра 1995.** Овај освајачки поход, у великој мери, својим непосредним учешћем и ватреним дејством, сталним бомбардовањем и ракетирањем српских насеља, цивилних објеката и линија српске одбране, помогло је ваздухопловство НАТО пакта. Том приликом су пале и прве српске жртве и порушени многи цивилни објекти. Непосредно после освајања наведених села убијено је, на суров начин, тупим предметима и хладним оружјем, више лица српске националности. Реч је углавном о женама, болесним и старијим особама, значи цивилима који су силом прилика остали у својим кућама и на својим имањима. По упаду хрватских и муслиманских формација сва наведена насеља су опљачкана, разорена и спаљена. Ипак, вечина мештана, поготово деца и њихове мајке, на време су евакуисани у сигурнија српска подручја. У Врбљанима је порушена српска православна црква Успење Пресвете Богородице и Парохијски дом.

Жртве: 1) Миле (Саво) Дмитровић, 1954. слеп човек и његов отац 2) Саво (Симо) Дмитровић, 1907; 3) Богдан (Јово) Павловић, 1924; 4) Чедо (Станко) Тодоровић, 1963; 5) Анђа (Мијо) Бањац, 1902; 6) Ратко (Милан) Бувач, 1945; 7) Мирко (Петар) Барјактаревић, 1941; 8) Зоран (Васо) Грбић, 1927; 9) Стево Дамјановић; 10) Блажо (Никола) Ђаковић, 1919; 11) Срето (Мило) Бркић, 1957; 12) Јока Даниловић; 13) Милица (Милан) Даниловић, 1927; 14) Мара (Панто) Ђукић, 1913; 15) Милка (Стево) Ђукић, 1907; 16) Стана (Стојан) Ђукић, 1922; 17) Стево (Илија) Ђукић, 1937; 18) Вукосава Ђуричић; 19) Душанка Зорић; 20) Станко (Иле) Јокић, 1942; 21) Роса (Гавран) Касаповић, 1921; 22) Смиља (Станко) Марковић, 1926; 23) Ана (Ђурђе) Марчета, 1914; 24) Јован (Симо) Марчета, 1907; 25) Раде (Перо) Марчета, 1915; 26) Стана (Јосип) Марчета, 1920; 27) Миле (Дако) Ступар, 1933; 28) Доста (Илија) Цвијић, 1907; 29) Јагода (Марко) Шолић, 1938; 30) Мара (Дако) Шолић, 1911.

14. и 15. СЕПТЕМБАР 1995.

Петровац, општински центар (Срба 2332, муслимана 2664, Хрвата 25, Југословена 249, осталих 62), као и села ове општине: **Бара** (Срба 163), **Јањила** (Срба Срба 351, Југословена 3), **Колонић** (Срба 500, муслимана 11, Хрвата 2, Југословена 7), **Крњеуша** (Срба 928, Хрвата 4, Југословена 14, осталих 5), **Ревеник** (Срба 138, Југословена 5), **Рисовац** (Срба 375, Југословена 2, осталих 1), **Скакавац** (Срба 226), **Ведро Поље** (Срба 112), **Вођеница** (Срба 509, Хрвата 1, Југословена 6, осталих 45) и **Врточа** (Срба 407, Хрвата 2, осталих 20), нападнути су и окупирани у исто време: **14. и 15. септембра 1995.** Напад и окупацију ове, из времена Другог светског рата изразито антифашистичке општине, извели су заједничким снагама, оружане формације Петог корпуса Армије БиХ и Хрватског вијећа одбране, уз непосредну подршку авијације и јединица за брза дејства НАТО-пакта. Тих дана у граду и наведеним насељима убијено је више десетина лица, претежно старијих особа оба пола, цивила српске националности, а међу њима и већи број избеглица, такође српске националности из других крајева, које су се затекле на овом подручју. Многи од њих убијени су на веома суров начин: хладним оружјем и спаљивањем. Коначну листу жртава још није могуће сачинити, пошто нису пронађене и откопане ни све појединачне и масовне гробнице. Велике проблеме стварају муслиманске власти којима је по Дејтонском документу додељена ова, некада претежно српска општина. Приватна имовина српских жртава готово је до темеља опљачкана, спаљена и разорена. Исто је учињено и са већином црквених, културно-историјских и антифашистичких споменика и осталих материјалних добара.

Жртве: 1) Јанко (Лазар) Бурсаћ, 1932; 2) Марија (Божидар) Грбић, 1925; 3) Драго (Никола) Грбић, 1925; 4) Милан (Петар) Драгосавац, 1912; 5) Драгица (Јово) Јарић, 1912; 6) Јованка (Марко) Ковачевић, 1941; 7) Смиља (Јово) Марјановић, 1921; 8) Аница (Симо) Мирковић, 1913; 9) Винко (Славко) Солумун, 1962; 10) Јелка (Лука) Радуловић, 1935; 11) Јово (Никола) Ступар, 1921; 12) Славко (Спасо) Новаковић, 1925; 13) Јока (Јевто) Кеџман, 1926; 14) Мика Грубиша, жена избеглица из Доњег Лапца; 15) Стана (Мило) Кеџман, 1900; 16) Боса (Михајло) Бржина, 1939; 17) Милка Шљивар, 1926; 18) Саво Шљивар, 1901; 19) Драган (Мирко) Илић, 1953; 20) Јово (Лука) Јеличић, 1928; 21) Драго (Јово) Роквић, 1924; 22) Драгица (Ђуро) Крчмар, 1920; 23) Ковиљка (Божо) Новаковић, 1937; 24) Бранко (Никола) Бркљач, 1929; 25) Даринка (Дамјан) Рунић, 1909; 26) Илија (Михаило) Рунић, 1909; 27) Роса (Михаило) Рунић, 1912; 28) Ђуја (Давид) Шикман, 1905; 29) Бранко (Милан) Шикман, 1941; 30) Бранко (Ђуро) Ковачевић, 1934; 31) Жарко (Јосип) Шпегар, 1915; 32) Анђа (Јово) Шпегар, 1912; 33) Ратко (Мићо) Латинковић, 1955; 34) Драгутин Лабудовић, 1912; 35) Смиља (Дане) Радошевић, 1956; 36) Момчило (Душан) Роквић, 1925; 37) Здравко (Блажо) Ступар, 1943; 38) Ратко

(Душан) Бијелић, 1941; 39) Саво Ступар; 40 Драгица Ступар; 41) Којо (Вид) Шикман, 1920; 42) Драгица (Симо) Шикман, 1924; 43) Зорка Латиновић, 1912; 44) Лукица (Стеван) Латковић, 1968; 45) Жарко (Стеван) Латковић, 1964; 46) Чедо (Милорад) Мандић, 1941; 47) Миланко (Пајо) Милановић, 1960; 48) Јово (Стево) Миљуш, 1944; 49) Богдан (Јово) Мирковић, 1950; 50) Здравко (Миланко) Мирковић, 1949; 51) Мирко (Милан) Мрђа, 1957; 52) Жељко (Мило) Новаковић, 1963; 53) Зоран (Ђорђе) Пилиповић, 1966; 54) Бранко (Јово) Пилиповић, 1954; 55) Бошко (Вајо) Ракић, 1962; 56) Грујо (Милан) Сантрач, 1957; 57) Милорад (Светко) Сантрач, 1956; 58) Душан (Дмитар) Солонун, 1956; 59) Винко (Драго) Сурла, 1955; 60) Стево (Милан) Ћук, 1949; 61) Брацо (Марко) Умчевић, 1953; 62) Здравко (Јово) Цигановић, 1960; 63) Милан (Марко) Глујавић, 1946; 64) Слободан (Видо) Дебељак, 1945; 65) Драго (Никола) Стојковић, 1941; 66) Никола (Милан) Ступар, 1962; 67) Мирко (Саво) Ћулибрк, 1949; 68) Миле (Никола) Ћургуз, 1958; 69) Здравко (Драго) Булајић, 1962; 70) Борислав (Стево) Вржина, 1974; 71) Милан (Срето) Вучковић, 1955; 72) Драго (Тоде) Драгић, 1959; 73) Душко (Стево) Ерцег, 1958; 74) Лазо (Триво) Зорић, 1951; 75) Радомир (Миладин) Зрилић; 76) Зоран (Срето) Илић, 1965; 77) Божо (Ђуро) Јевић, 1952; 78) Дмитар (Ненад) Јевић, 1938; 79) Предраг (Нико) Јевић, 1974; 80) Војин (Лазо) Кнежевић, 1952; 81) Бошко (Лазо) Ковачевић, 1969; 82) Милан (Марко) Глувајић, 1946; 83) Здравко (Бошко) Граховац, 1957; 84) Дмитар (Чедо) Пузигаћа, 1959; 85) Здравко (Раде) Ракић, 1964; 86) Светко Шпегар, 1914; 87) Предраг (Перо) Вукобрат, 1964; 88) Бранко Јелачић, 1970.

16. СЕПТЕМБАР 1995.

Подови, једно од више српских села у Општини Сански Мост (Срба 283, осталих 1) напале су **16. септембра 1995.** године удружене муслиманско-хрватске формације Армије БиХ, Хрватско вијеће обране и комбиноване оружане снаге НАТО-пакта у току офанзиве "Олуја" против Републике Српске Крајине у Хрватској, која је затим пренета и на територију Републике Српске и БиХ. По освајању села, у чему су значајну улогу имала дејства ратног ваздухопловства НАТО пакта, масакриран је велики број мештана и раније пристиглих избеглица, искључиво цивилних лица, српске националности, која се нису могла благовремено евакуисати. Српска имовина у селу је опљачкана и спаљена.

Жртве: 1) Душан (Гојко) Јагодић, 1933; 2) Душанка Јагодић, 1937; 3) Ђурађ (Михајло) Јагодић, 1935; 4) Константин Јагодић-Коста, 1918; 5) Тодор (Урош) Јагодић, 1942; 6) Стеван (Урош) Кондић, 1929; 7) Рајко (Бошко) Бајић, 1931; 8) Никола (Мирко) Орловић, 1945; 9) Василије (Митар) Поповић, 1956.

Томина, (Срба 705, муслимана 712, Хрвата 3, Југословена 8, осталих 71) заједничко српско-муслиманско село у Општини Сански Мост. Српски део села напале су **16. септембра 1995.** јединице Петог корпуса Армије БиХ, удружене са формацијама хрватских оружаних снага и јединицама НАТО-пакта током познате офанзиве "Олуја". По освајању села, на веома свиреп начин хладним оружјем убијено више лица српске националности, а српски део села опљачкан, разорен и готово савњен са земљом. Тела шест покојника српских цивила оба пола, масакрираних у тој акцији, пронађена су ексхумирана и сахрањена тек по повратку српске војске у село Томине.

Жртве: 1) Вид Поповић; 2) Сока Поповић; 3) Мирко (Јово) Врањеш, 1947; 4) Сава Поповић; 5) Петар (Раде) Аничич, 1937; 6) Илија (Пантелија) Кондић, 1946; 7) Горан (Војко) Кондић, 1968; 8) Ранко (Душан) Милуновић, 1949; 9) Перо (Миро) Рајлић, 1954; 10) Урош Поповић; 11) Мара (Миле) Каиш, 1914.

18. СЕПТЕМБАР 1995.

Пољавнице, (Хрвата 2, муслимана 12, Срба 1099, Југословена 23) једно од већих српских села у Општини Нови Град, на реци Уни и граничном појасу са Републиком Хрватском. Село се, као и већина српских села овог краја, нашло на удару удружених хрватско-муслиманских оружаних снага и јединица НАТО-пакта против војске и народа Републике Српске, и највише настрадало **18. септембра 1992**, за време познате офанзиве „Олуја“. Главни циљ хрватских и муслиманских оружаних формација, посебно њихове артиљерије и ваздухопловства, биле су готово непрегледне колоне избеглог српског цивилног становништва које је, истерано са својих вековних боравишта у Хрватској, тражило заштиту у Босанској крајини и Републици Српској. Поред знатне материјалне штете, у нападу су убијени и многи мештани, као и многе избеглице које су се затекле у селу. У оба случаја је реч о жртвама српске националности. На жалост, за неке страдале српске избеглице из Хрватске осим личних имена, која су локалним органима власти и стручњацима судске медицине приликом идентификације саопштили сапутници, све остало је и данас у доброј мери непознато.

Жртве: 1) Гордана (Љубан) Вукојевић, 1956; 2) Данијел (Драгутин) Вукојевић, 1985; 3) Милош (Драгутин) Вукојевић, 1978; 4) Горан (Душан) Дујаковић, 1975; 5) Тијана (Бранко) Ивановић, 1977; 6) Савка Јеж; 7) Стоја (Богдан) Кнежевић, 1936; 8) Анка (Гојко) Кукавица, 1938; 9) Дражен (Бошко) Максимовић, 1978. и његов отац

10) Бошко (Душан) Максимовић, 1950; 11) Мара Пантелић, Новиград; 12) Драгољуб (Маринко) Пекија, 1951; 13) Мирко (Јандрија) Пекија, 1959; 14) Миленко (Момчило) Слијепчевић, 1951; 15) Живорад (Крстан) Стојчевић, 1976; 16) Миленко (Миле) Стокић, 1953, Новиград; 17) Свето (Аћим) Шашо, 1938; 18) Стојанка (Васо) Шицар, 1924; 19) Миливој (Богдан) Ђирић, 1952.

Сводна, једно од највећих претежно српских села (Хрвата 5, муслимана 9, Срба 1230, Југословена 10) у Општини Нови Град. Село је највише страдало **18. септембра 1995.** приликом напада ваздухопловства НАТО-пакта на војне и цивилне циљеве Босанске крајине и РС. Продор и окупацију више села ове Општине извршиле су хрватске оружане формације и јединице муслиманског Петог корпуса Армије БиХ. Приликом гранатирања, борбе и окупације Сводне, убијено је седам лица српске националности. Том приликом опљачкана су и разорена сва српска имања.

Жртве: 1) Милка (Драган) Далмација, 1960; 2) Бране (Јандрија) Плавањац, 1957; 3) Мирјана (Драган) Жујић, 1953; 4) Драгиња (Миле) Јазих, 1944; 5) Слободан (Перо) Крнетић, 1937; 6) Момчило (Лука) Мамлић, 1958; 7) Нада (Ђуро) Ружичић, 1950; 8) Зора (Јово) Кнежевић, 1929; 9) Стоја (Мико) Тадић, 1929;

Козарска Дубица, 18. септембра 1995. Уже градско подручје и центар града страдали су у нападу хрватских оружаних формација које су преко реке Уне, око поднева, неочекивано прешле државну границу и под жестоком артиљерском и пушчаном ватром ушле у центар града, уништавајући све пред собом. Козарска (Босанска) Дубица се све време рата налазила у саставу РС. У нападу, од хрватских јединица идентификоване су "Црне мамбе" и Друга гардијска бригада. Акција се одвијала у оквиру велике офанзиве коју је, уз садејство са снагама НАТО пакта, предузела Република Хрватска и њене оружане снаге против Републике Српске Крајине, и у садејству са Армијом БиХ против Републике Српске и ВРС. Пресудну улогу у продору на територију РС имала су оружана дејства поморских јединица (америчка крстарица "Нормандија", са које су лансиране крстареће ракете "Томаhawk"), ваздухопловство и логистика НАТО-пакта. При упаду хрватских јединица у град убијено је четрдесет пет цивилних лица српске националности и један муслиман, неколико стотина њих је рањено. При том је нанета огромна материјална штета јавним и приватним зградама. Међу жртвама регистрован и велики број запослених у текстилној индустрији "Кнежепољка" која се међу првима нашла на удару. У погонима овог предузећа у првој смени, за време напада, налазило се преко 400 радника. При повлачењу из Дубице, хрватске

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

јединице нису успеле да покупе и извуку сва тела својих погинулих војника. У првом моменту, хрватском нападу су се једино супротставиле доста скромне снаге локалне полиције и мали број војника који су се затекли у Козарској Дубици.

Жртве: 1) Миле (Стојан) Бабић, 1947; 2) Мирославка (Душан) Бакић, 1960; 3) Душан (Милан) Берберовић, 1934; 4) Маринко (Раде) Бобар, 1943; 5) Мирославка (Марија) Миланковић, 1956; 6) Госпава (Ђурађ) Бибић, 1928; 7) Милош (Милорад) Будимир, 1954; 8) Милорад (Милан) Буха 1961; 9) Зоран (Ратко) Булић, 1962; 10) Бранислав (Никола) Вукмировић, 1958; 11) Милош (Милан) Грбић, 1965; 12) Љубиша (Бранко) Бабић, 1977; 13) Дмитар (Ђуро) Дерикуха, 1952; 14) Ђуро (Саво) Драгаш, 1965; 15) Драгиња (Јован) Драгичевић, 1919; 16) Мирко (Саво) Ђурић, 1936; 17) Ђорђе (Срето) Завишић, 1950; 18) Млађен (Душан) Закић, 1935; 19) Душан (Стојан) Згоњанин, 1946; 20) Ђука (Раде) Матаруга, 1939; 21) Миленко (Милан) Мацура, 1959; 22) Драгослав (Станоје) Мирнић, 1978; 23) Срето (Милан) Покрајац, 1958; 24) Ђуро (Милош) Пралица, 1934; 25) Илија (Јово) Пушкар, 1949; 26) Раниловић (Петар) Милан, 1935; 27) Светозар (Никола) Рељић, 1934; 28) Милан (Младен) Рокић, 1956; 29) Драган (Бошко) Слијепац, 1953; 30) Миленко (Момчило) Слијепчевић, 1951; 31) Раде (Душан) Стегић, 1958; 32) Петар (Стево) Тимарац, 1946; 33) Миле (Марко) Томас, 1948; 34) Радован (Радоје) Трубарац, 1953; 35) Ранко (Маринко) Тубић, 1965; 36) Манда (Вид) Ћибић, 1938; 37) Петар (Љубомир) Ћибић, 1934; 38) Слободан (Ратко) Ћирић, 1970; 39) Миленко (Алекса) Ћушић, 1943; 40) Мурис (Илијаз) Хашић, 1951; 41) Анка (Арсеније) Црљеница, 1923; 42) Милан (Милош) Црљеница, 1961; 43) Милка (Радо) Црљеница, 1916; 44) Ранко (Владо) Шипка, 1956; 45) Алекса (Лука) Шувак, 1937.

Доње Ратково, највеће српско село у Општини Кључ (Срба 1063) и **Доња Превија** (Срба 163) у истој Општини. Оба села су страдала приликом напада и окупације регуларних војних и полицијских јединица Републике Хрватске и Армије БиХ **18. септембра 1995.** Напад је извршен у оквиру заједничког похода муслиманских и хрватских оружаних формација, подржаваних ваздухопловством и ракетним системима НАТО-пакта, у оквиру офанзиве против Републике Српске и њених оружаних снага. По освајању и окупацији убијени су сви мештани који су се затекли у овим селима: искључиво цивили, старије, болесне и непокретне особе српске националности. Тела покојника пронађена током фебруара и марта месеца 1996. када је извршена обдукција и идентификација жртава. Села су до темеља спаљена, опљачкана и опустошена.

Жртве: 1) Мирко (Ђуро) Ђукић, 1924. и његова непокретна супруга
2) Јованка (Милоша) Ђукић, 1924; 3) Михајло (Димитрије) Ђукић,
1935; 4) Обрад (Јово) Ђукић, 1926.

Нови Град, или раније Босански Нови, уже градско подручје, највише је страдало **18. септембра 1995**, када су веома бројне регуларне хрватске оружане формације пристигле из Двора на Уни, прешле границу, форсирале реку Уну и потискујући јединице војске Републике Српске запоселе периферију и запретиле освајањем града. Њихов продор проузроковао је масовну евакуацију цивилног становништва, посебно жена са децом. Хрватска акција успешно је изведена захваљујући подршци ваздухопловства, логистике и артиљерије јединица за брза дејства НАТО-пакта. Све се одвијало, у извесном смислу, током познате офанзиве "Олуја". Већину српских жртава чине цивили који су страдали у хрватским заседама при покушају да напусте подручје града и у сталном и веома жестоком бомбардовању и гранатирању артиљерије хрватских оружаних снага по цивилним циљевима Новог Града.

Жртве: 1) Мићо Војновић, 1925; 2) Драгиња Каран; 3) Лазо (Васо) Штековић, 1957; 4) Милан (Саво) Дрљача, 1952; 5) Драгомир (Милутин) Прасица; 6) Владо (Милан) Лукић, 1922; 7) Илија (Љубан) Богић, 1965; 8) Милорад (Обрад) Кнежевић, 1935; 9) Мирослав (Никола) Дрљача, 1961; 10) Бранка (Смиља) Бундало, 1947; 11) Маја (Мирко) Бундало, 1985; 12) Влатко (Архангел) Ташков, 1955; 13) Мара Нинић; 14) Драган (Илија) Тишма, 1940; 15) Мирко (Милан) Мутић, 1938; 16) Мирко (Мирко) Ђурашиновић, 1956; 17) Драгољуб (Саван) Костић, 1946; 18) Дубравко (Живко) Јелача, 1963; 19) Марко (Млађен) Басрак, 1938; 20) Милан (Живко) Бера, 1954; 21) Милан (Ђурђе) Јованић, 1941; 22) Рајко (Урош) Црнобрња, 1967.

19. СЕПТЕМБАР 1995.

Лушци Паланка, српско село у Општини Сански Мост (Срба 1046, Југословена 15, осталих 7) освојено од стране хрватско-муслиманских удружених оружаних формација у току офанзиве "Олуја", после жестоког дуготрајног гранатирања и пешадијског напада **19. септембра 1995**. Неколико дана пре продора хрватских и муслиманских пешадијских јединица кроз линије српске одбране, Војска Републике Српске и народ ових насеља били су изложени жестоком даноноћном ракетирању и бомбардовању оружаних формација НАТО-пакта. Приликом запоседања Лушци Паланке, припадници Армије БиХ и Хрватског вијећа одбране извршили су

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

бројне злочине: убиства цивила, физичко злостављање, одвођење у логоре, пљачку и уништавање личне имовине лица српске националности. Уништена је и српска православна црква Вазнесење Господње и Парохијски дом.

Жртве: 1) Миле Сабљић, 1923; 2) Ковачевић (остало непознато); 3) Косовац (остало непознато) 4) Миодраг (Мирослав) Париповић, 1964; 5) Милан (Симо) Грбић, 1919; 6) Раде (Милош) Рогић, 1957.

Бенаковац, једно од најмањих углавном српских села (Срба 151, Југословена 2) у Општини (Босанска) Крупа на Уни. После тешких вишедневних бомбардовања авијације и јединица за брза дејства НАТО-пакта, село су освојиле хрватско-муслиманске оружане формације **19. септембра 1995.** године. После окупације Бенаковца, у селу је извршен стравичан покољ великог броја лица српске националности.

Жртве: 1) Душко (Рајко) Чуковић, 1958; 2) Живко (Митар) Ђеранић, 1955; 3) Здравко (Душан) Ступар, 1941; 4) Бошко (Младен) Ступар, 1943; 5) Миле (Стево) Ступар, 1950; 6) Ђорђо (Миле) Тодоровић, 1951; 7) Душко (Недељко) Савић, 1965; 8) Бранко (Гојко) Средић, 1953; 9) Ђуро (Алекса) Пилиповић, 1942; 10) Милорад (Светозар) Новак, 1941; 11) Здравко (Милосав) Миљевић, 1940; 12) Живко (Ђуро) Милинковић, 1945; 13) Раде (Славко) Милинковић, 1944; 14) Славко (Илија) Милиновић, 1955; 15) Љубомир (Ђоко) Марчетић, 1974; 16) Живко (Јово) Малеш, 1956; 17) Гојко (Славко) Марјановић, 1953; 18) Винко (Мило) Марковиновић, 1952; 19) Миле (Петар) Крунић, 1946; 20) Мирко (Марко) Каракаш, 1964; 21) Ратко (Мијат) Каракаш, 1947; 22) Илија (Јово) Кењало, 1944; 23) Душан (Драго) Илић, 1961; 24) Милован (Ђуро) Илић, 1940; 25) Радован (Милош) Јакшић, 1949; 26) Милорад (Душан) Ђурић, 1951; 27) Драго (Милан) Ђукић, 1962; 28) Михајло (Владо) Додик, 1957; 29) Божо (Мићо) Добријевић, 1947; 30) Мићо (Милутин) Гашић, 1940; 31) Славко (Давид) Грабеж, 1941; 32) Димитрије (Вид) Вркеш, 1940; 33) Жарко (Никола) Вукић, 1944; 34) Милан (Љубо) Видовић, 1946; 35) Никола (Борислав) Аничич, 1957.

20. СЕПТЕМБАР 1995.

Возућа, у Општини Завидовићи. После вишедневног даноноћног жестоког дејства артиљерије из јединица околних муслиманских корпуса (понајвише 2. Тузланског и 3. Зеничког корпуса) Армије БиХ и синхронизованих интензивних ваздушних напада авијације и јединица за брза дејства НАТО-пакта, након три године успешног

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

отпора, савладане су линије српске одбране на подручју планине Озрен и овог села. Више десетина хиљада муслиманских ратника сврстаних у бригаде Армије БиХ са територија Тузле, Зенице, Завидовића, Лукавца, Бановића, Грачанице и осталих околних општина, потпомогнути добровољцима из исламских земаља, тзв. светим ратницима ислама бригаде "Ел Муџахид", савладали су српску одбрану и коначано освојили Возућу и тај део Озрена **20. септембра 1995.** У вишедневном бесомучном гранатирању, снаге НАТО- пакта, јединице за брза дејства и авијација са ознакама разних европских земаља и САД (италијанске летилице први пут су уочене још 7. септембра око 17, 30 часова), користиле су сва, чак и забрањена, тзв. нехумана, убојна средства, касетне бомбе и топовске пројектиле пуњене осиромашеним уранијумом, само да би савладали српски народ овог краја. Огромни људски, материјални и технички потенцијали којима су располагале здружене формације Армије БиХ и НАТО-пакта, вишеструко су надмашивали и људске и техничке капацитете бригада ВРС које су се налазиле у линијама одбране српске територије и српских насеља. Супериорност НАТО ваздухопловства, њихових ракетних система, тешке артиљерије и логистике, имала је пресудан значај у слабљењу линија српске одбране и отварању бреша за продор муслиманских бригада и исламских светих ратника, доведених и ангажованих од чувене Ал Каиде, односно добровољаца сврстаних у бригаду Ел муџахедин. Приликом запоседања Возуће и овог дела Озрена убијена су многа цивилна лица српске националности, а знатно већи број цивила и војника, посебно рањеника, заробљен је и одведен у логоре у којима су били изложени најсуровијим азијатским исламским ритуалним мучењима и убиствима. У то се уверила и Комисија за нестала лица РС када је дошло до отварања неких масовних гробница. На локацији Стог, од 21 откопаног тела, 17 је било без глава. На суседној локацији исти налаз: од 17 тела 14 без главе. На koti Паљеник, у лето 1997. пронађена су тела 12 бораца из Српца. На простору Возуће налази се и једанаест секундарних масовних гробница са око 150 убијених српских жртава. Према једном непровереном сведочењу, командант Трећег корпуса Армије БиХ, генерал Сакиб Махмуљин је рекао да су муџахедини са 28 одсечених српских глава даривали Алију Изетбеговића, а још 28 послали својима старешинама и верским поглаварима у Иран. Коначан списак жртава Возуће и Озрена још није познат и знатно надмашује све што је до сада евидентирано или саопштено јавности. Српска приватна и црквена имовина Возуће и околних српских села опљачкана је и разорена.

Жртве: 1) Миленко (Бранислав) Алексић, 1960; 2) Марко (Стипе) Анушић, 1975; 3) Јасенко (Стеван) Арсенић, 1972; 4) Чедо (Лазо) Аничич. 1954; 5) Мирко (Митар) Бајкановић, 1953; 6) Миле (Милош) Билић, 1954; 7) Миленко (Вујадин) Бјелошевић, 1972; 8) Радомир (Владо) Благојевић, 1965; 9) Митар (Бранко) Благојевић, 1953; 10) Татомир (Петко) Божић, 1954; 11) Здравко (Ратко) Бојић, 1966; 12)

Душан (Бранко) Бајић, 1955; 13) Раде (Милан) Бабић, 1963; 14) Саво (Стојан) Берић, 1956; 15) Бранислав (Војин) Васић, 1964; 16) Миладин (Ђорђе) Вукомановић, 1954; 17) Владо (Петар) Василић; 18) Петар (Владимир) Видовић, 1961; 19) Мирослав (Војин) Васић, 1969; 20) Раденко (Новак) Врховац, 1970; 21) Даница (Данило) Гаврић, 1957; 22) Драгољуб (Алекса) Гајић, 1949; 23) Драгољуб (Ђорђе) Глигорић, 1956; 24) Јово (Пантелија) Гојковић, 1949; 25) Бранко (Мирко) Гајић, 1957; 26) Душко (Ђорђе) Дероњић, 1969; 27) Слободан (Вид) Девић, 1969; 28) Миленко (Раденко) Дидић, 1969; 29) Жељко (Драго) Драгичевић, 1974; 30) Драган (Михајло) Давидовић, 1974; 31) Недо (Дујко) Демонић, 1948; 32) Радоје (Мирко) Ђорђевић, 1955; 33) Винко (Милић) Ђукановић, 1975; 34) Божо (Ђорђе) Ђукић, 1943; 35) Стеван (Саво) Ђурановић, 1943; 36) Данило (Бранко) Ђурановић, 1955; 37) Миладин (Милош) Ђурић, 1956; 38) Миленко (Јово) Ђурић, 1952; 39) Славко (Павле) Ђурић, 1947. и син 40) Милорад (Славко) Ђурић, 1972; 41) Миленко (Војин) Ђурић, 1948; 42) Мирко (Никола) Живан, 1925; 43) Драгољуб (Саво) Ђурђевић, 1949; 44) Владо (Грујо) Гатарич, 1970; 45) Витас (Јован) Смиљко, 1957; 46) Недељко (Бранко) Вучић, 1949; 47) Зоран (Владо) Зрнић, 1965; 48) Радован (Слободан) Ивановић, 1958; 49) Дујко (Ђоко) Илић, 1932; 50) Миленко (Дујко) Иличић, 1944; 51) Миливоје (Никола) Игњатић, 1961; 52) Богољуб (Бошко) Илић, 1949; 53) Боро (Милан) Јелисић, 1971; 54) Драгомир (Бошко) Јовановић, 1969; 55) Марко (Никола) Јовић, 1960; 56) Миленко (Стјепан) Јовић, 1947; 57) Ратко (Саво) Јовић, 1969; 58) Радован (Спасоје) Јокић, 1953; 59) Зоран (Данко) Јоргић, 1963; 60) Здравко (Данило) Јоргић, 1963; 61) Војин (Недо) Јосић, 1957; 62) Саво (Илија) Јосиповић, 1935; 63) Милорад (Илија) Јовановић, 1958; 64) Зорка (Милан) Јанковић, 1941; 65) Јанко (Стојан) Јанковић, 1953; 66) Славко (Божо) Јанковић, 1970; 67) Саво (Стојан) Јелић, 1963; 68) Зорка (Џвијетин) Јовановић, 1920; 69) Винко (Бранко) Јоргић; 70) Далибор (Здравко) Јоргић, 1972; 71) Свето (Бранко) Каишаревић, 1958; 72) Драго Кајганић, 1961; 73) Југослав (Ђорђе) Катанић, 1960; 74) Митар (Драго) Крсмановић, 1963; 75) Славко (Душан) Кршић, 1961; 76) Миодраг (Јован) Кнежевић, 1942; 77) Драган (Живко) Кљајчин, 1971; 78) Душко (Радован) Кљечанин, 1971; 79) Неђо (Душан) Копанџа, 1966; 80) Лука (Ђуро) Костић, 1954; 81) Зоран (Илија) Кукило, 1956; 82) Ненад (Михајло) Купрешан, 1964; 83) Војин (Видак) Лазаревић, 1946; 84) Зоран (Милоје) Лазаревић, 1961; 85) Горан (Жарко) Лазаревић, 1975; 86) Бошко (Дмитар) Лазић, 1938; 87) Дарко (Божидар) Лазић, 1968; 88) Ђурађ (Симо) Ловрић, 1952; 89) Мирко (Милан) Лукић, 1967; 90) Драго (Мирослав) Лукић, 1969; 91) Боро (Алекса) Лукић, 1962; 92) Миленко (Саво) Лукић, 1958; 93) Никола (Владо) Лукић, 1969; 94) Радивоје (Ратко) Лукић, 1959; 95) Чедомир (Радован) Лукић, 1947; 96) Жељко Лукић, 1971; 97) Душко (Максим) Максимовић, 1964; 98) Радмила Максимовић, 1957; 99) Јово (Милорад) Малиновић, 1964; 100) Мирко (Ђорђе) Маљеновић, 1954; 101) Велимир (Милош) Мартић, 1945; 102) Марко (Милан) Марковић, 1948; 103) Марко (Драго) Марковић, 1966; 104) Саво (Славко) Мијатовић, 1955; 105)

Слободан (Младен) Милотић, 1964; 106) Радо (Алекса) Мишић, 1943; 107) Боро (Светозар) Мишић; 108) Милош (Марко) Малетић, 1962; 109) Миломир (Рајко) Малић, 1968; 110) Смиљка (Јово) Марковић, 1928; 111) Новак (Младен) Матић, 1959; 112) Милан (Милош) Микић, 1958; 113) Славољуб (Гојко) Миладић, 1960; 114) Марко (Митар) Милашиновић, 1962; 115) Душко (Радосав) Митровић, 1960; 116) Обрад (Стојан) Мишановић, 1971; 117) Љубомир (Недо) Мишковић, 1962; 118) Милан (Глигорије) Новаковић, 1963; 119) Добринка (Милан) Његомировић, 1941; 120) Цвијета (Стојан) Павловић, 1952; 121) Драго (Дамљан) Панић, 1942; 122) Душан (Урош) Пајкић, 1960; 123) Слободан (Илија) Пејић, 1937; 124) Станко (Симо) Перић, 1966; 125) Винко (Драгомир) Перић, 1971; 126) Саво (Чедомир) Петровић, 1952; 127) Мирко (Илија) Петровић, 1956; 128) Владо (Цвијетин) Полугић, 1959; 129) Радојица (Бошко) Попадић, 1971; 130) Војин (Љубан) Попић, 1946; 131) Младен (Јаков) Препелац, 1932; 132) Маринко (Лазо) Пушелјић, 1965; 133) Мићо (Милорад) Париповић, 1972; 134) Драго (Владо) Пејић, 1954; 135) Владо (Драгић) Пиљагић, 1957; 136) Слободан (Бранко) Радовановић, 1935; 137) Јаков (Ђорђе) Ракановић, 1947; 138) Младен (Војин) Ристић, 1962; 139) Милић (Душан) Ристић, 1946; 140) Милијан (Трипун) Ристић, 1962; 141) Радован (Саво) Ристић, 1973; 142) Радојица (Бошко) Ристић, 1958; 143) Стојан (Никола) Рудеж, 1958; 144) Јеленко (Драгомир) Радусиновић, 1965; 145) Драго (Урош) Рељић, 1968; 146) Свето (Чедо) Ристић, 1960; 147) Рајко (Недељко) Савичић, 1970; 148) Драган (Ратко) Савановић, 1966; 149) Станко (Станоје) Савић, 1963; 150) Његомир (Ратко) Саркић, 1940; 151) Миленко (Стојан) Саркић, 1970; 152) Јовица (Алекса) Саркић, 1928; 153) Симо (Јован) Симић, 1951; 154) Саво (Милорад) Симић, 1962; 155) Слободан (Бранко) Симић; 156) Јасенко (Милош) Стакић, 1954; 157) Илија (Алекса) Стајић; 158) Срето (Тривун) Станојевић, 1966; 159) Милијан (Славко) Стевановић, 1947; 160) Љубица (Бошко) Стјепановић, 1931; 161) Стево (Стево) Стјепић, 1970; 162) Момо (Радмило) Савковић; 163) Душан (Бошко) Савандић, 1960; 164) Ненад (Ђорђе) Самчевић, 1965; 165) Зоран (Милан) Стакић, 1956; 166) Петра (Данило) Станишић, 1926; 167) Боро (Перо) Тодоровић, 1966; 168) Стево (Богдан) Тодоровић, 1948; 169) Живинко (Саво) Тодоровић, 1974; 170) Мирко (Душан) Тодоровић, 1950; 171) Жељко (Благоје) Тодоровић; 172) Душан Тојага; 173) Цвијетин (Перо) Томић, 1932; 174) Живко (Војин) Тошић, 1957; 175) Момир (Милош) Тешановић, 1954; 176) Чедо (Пантелија) Трипић, 1951; 177) Горан (Јован) Трипић, 1968; 178) Стојко (Богољуб) Трипић, 1965; 179) Душко (Недо) Трипуновић, 1975; 180) Момир (Милош) Трипуновић, 1954; 181) Милан (Недо) Трипуновић, 1947; 182) Чедо (Милош) Трифковић, 1954; 183) Миленко (Ристо) Тубић, 1960; 184) Радомир (Милош) Тешановић, 1969; 185) Миле (Милан) Тихомировић, 1950; 186) Гојко (Ратко) Топић, 1972; 187) Славиша (Радивоје) Филиповић, 1972; 188) Жељко (Ратко) Филиповић, 1961; 189) Милић (Анђелко) Цвијановић, 1946; 190) Небојша (Радован) Црнић, 1964; 191) Ненад (Раде) Чолић, 1951;

192) Миленко (Стојан) Шарић, 1970; 193) Милан (Мирко) Шева, 1958; 194) Владо (Васкрсије) Шипка, 1945; 195) Ненад (Раде) Шипка, 1959; 196) Душан (Саво) Шкрбић, 1965.

21. СЕПТЕМБАР 1995.

Герзово, српско село (Срба 677) у Општини Мркоњић Град, постало је жртва муслиманско-хрватског оружаног напада и освајања **21. септембра 1995.** Већина мештана је у страху од покоља избегла пред нападачима, али је у селу ипак остало неколико особа. Били су уверени да нико нема разлога да их дира, јер никоме ништа нажао нису учинили. Међутим, стварност је била другачија. Окупатори су одмах по освајању села почели да убијају мештане, без обзира на здравствено стање, пол или узраст. У таквим околностима пред наоружаним муслиманом или Хрватом, готово да нема услова за опстанак лица српске националности. Спаљене су куће, обори, амбари и стаје. Стока и сва вреднија имовина у селу опљачкани. Остало, што нису могли однети, разбацано је, демолирано и уништено. Оскрнављена је и разорена српска православна црква Богојављење и Парохијски дом.

Жртве: 1) Милан (Никола) Бајић, 1952; 2) Илија (Павле) Бубњевић, 1940; 3) Никола (Павле) Бубњевић, 1935; 4) Радојка (Стеван) Бубњевић, 1936; 5) Данило (Драган) Кизић; 6) Урош (Милан) Кизић, 1931; 7) Илија (Станко) Савичић, 1909; 8) Стеван (Симо) Топић, 1924.

СЕПТЕМБАР МЕСЕЦ 1995.

Озрен, положаји српске одбране и српска села на овој планини, били су мета авијације **НАТО-пакта** током **септембра месеца 1995.** Њихови налети, ракетирања и бомбардовања, подударали су се са нападима муслиманских оружаних формација и муџахедина. На српском народу Озрена испробана су сва средства из богатог арсенала експлозивних направа, којима су НАТО официри и пилоти располагали. Ту су, пре него на другим секторима, приликом напада употребљавани осиромашени уранијум, касетне бомбе, ракете "Томаhawk", разна хемијска, такође забрањена, средства... Десетине српских места истовремено је засипала и муслиманска артиљерија из састава Другог, или Тузланског корпуса гранатама пуњеним хлором. Ни за једне ни за друге није било недозвољених средстава

**Масовни злочини муслиманских и хрватских снага над Србима,
1992 – 1995.**

у њиховом походу на српски народ Озрена. Септембар 1995. је био месец повезаних, готово свакодневних, убистава и разарања НАТО-пакта над српским народом БиХ. На Озрену су посебно страдала места: Бецањ, Превила, Поточани, Краљица, Усора, Петрово, Борића Глава, Јелова Горица, Ситница, Угризе, Васиљевци, Горевац, Ђурића Вис, Доњи Ракац и још десетина других. Све је изложено невиђеном разарању: приватна имовина, гробља, православне цркве и манастири, привредни објекти и објекти друштвеног стандарда, трафостанице, ПТТ системи и ТВ релеји, мостови и саобраћајнице. И све друго што може да користи човеку.

Жртве: 1) Марко (Стипо) Анушић, 2) Јасенко (Стеван) Арсенић; 3) Младенко (Вујадин) Бјелошевић, 1972; 4) Звонко (Ратко) Бојић, 1966; 5) Ђорђевије (Стојко) Блашковић, 1953; 6) Живко (Божо) Букојевић, 1948; 7) Свјетломир (Симо) Вукичевић, 1975; 8) Јово (Ђуро) Вртунић, 1950; 9) Душко (Јован) Дамјановић, 1954; 10) Радоје (Мирко) Ђорђевић, 1955; 11) Данило (Бранко) Ђурановић, 1953; 12) Миленко (Војин)Ђурић, 1948; 13) Миладин (Милош) Ђурић, 1956; 14) Мирко (Никола) Жижановић, 1925; 15) Новак (Миленко) Илић, 1974; 16) Голуб (Милован) Јањушић, 1965; 17) Марко (Никола) Јовић, 1960; 18) Ратко (Саво) Јовић, 1969; 19) Миленко (Стјепан) Јовић, 1947; 20) Љубомир Јосиповић; 21) Саво (Илија) Јосиповић, 1935; 22) Војин (Недо) Јосић, 1957; 23) Свето (Бранко) Кашаревић, 1958; 24) Војислав (Милан) Кикић, 1947; 25) Жељко (Драгић) Којић, 1975; 26) Славко (Душан) Кршић, 1961; 27) Богдан (Драгомир) Куртиновић; 28) Зоран (Милоје) Лазаревић, 1961; 29) Ранко (Дујко) Лазић, 1932; 30) Боро (Алекса) Лукић, 1962; 31) Драгутин (Ранко) Лукић, 1964; 32) Мирко (Ђорђе) Маљеновић, 1954; 33) Ђорђе (Никола) Мاستиловић, 1941; 34) Слободан (Младен) Милотић, 1964; 35) Душко (Војислав) Митровић; 36) Љубомир (Недо) Мишковић; 37) Александар (Данило) Никић, 1975; 38) Миленко (Лазар) Николић, 1962; 39) Душан (Урош) Пајкић, 1960; 40) Драган (Бошко) Панчић, 1973; 41) Винко (Драгомир) Перић, 1971; 42) Миле (Станоје) Петрић, 1948; 43) Ратко (Коста) Петровић, 1948; 44) Милан (Јаков) Препелац, 1932; 45) Младен (Војин) Ристић, 1962; 46) Милић (Душан) Ристић, 1946; 47) Драган (Ратко) Савановић, 1966; 48) Душко (Душан) Савић, 1966; 49) Станко (Станоје) Савић, 1963; 50) Његомир (Ратко) Саркић, 1940; 51) Саво (Милорад) Симић, 1962; 52) Срето (Тривун) Станојевић, 1966; 53) Саво (Мирко) Стевановић, 1956; 54) Зоран (Владимир) Тодоровић, 1975; 55) Боро (Перо) Тодоровић, 1966; 56) Велибор (Драго) Томанић; 57) Горан (Јован) Трипић, 1968; 58) Боро (Перо) Трипић; 59) Чедо (Милош) Трифковић, 1949; 60) Споменко (Радоје) Цвијановић, 1972; 61) Небојша (Љубо) Чанић, 1975; 62) Ратко (Душан) Радић, 1952; 63) Дарко (Војин) Ристић, 1972; 64) Љубомир (Недо) Мишковић, 1962; 65) Велибор (Драго) Томанић, 1975.